

שלשה מינין פרק ששי נזיר

למ.

עין משפט
נר מצוה

(א) געלט ה. נדרים ד. תענית
י. סנדקין כג. ח"ק י"ט.
(ב) [ג' ומתן] א. [ג' וכל]
(ג) [ג' ומתן] א. [ג' וכל]
(ד) נדרים ד. נדרים נה.
(ה) י"ט ב"ר.

נוסחת הר"ב

(א) שמוע מהם משקת:
(ב) ונטון שמוע ויולא מן
הראש וגדל מלתתה נדר
הראש מלתתה עד סופה
הקדש: (ג) ומתגדל מלתתה
למעט המקום שסופו עשוי
לעט גמר גידולו מחתיל לגדל
ומתגדל עד עיקר הראש
הקדש: (ד) וסופו כל:
(ה) דלא: (ו) ליתנייש:
(ז) שערף נפיק למתא כתיב:
(ח) דביישא: (ט) דלאב:
(י) תהא: (יא) לנפוש קיימא:
(יב) בעיקרא דר' השתא
בעיקרא: (יג) הגדל:

הגהות הר"ב

(א) נ"ט איבער לאו האי
(מלא) מו"מ וי"ט מרבי
רשי' משמע דברס
בינחא: (ב) רשי' ד"ה או
לעיל וכו' מילוי ועיקר
כ"ל ויתבה ומתגדל
מקמ: (ג) ד"ה מאי ר"מ
וכי הלך מר' דאקדיש:
(ד) ד"ה ריבא מלתתה וכו'
ומשום הכי מילוי להי
שער מלתתה דלא
קלתי: (ה) ד"ה ועלם
וכי דקטעה היא משקת
נדרים ודוק מעמיה
למעט הגדל מחמת
שעורב עליה ומשיכב
כ"ל ד"ה: (ו) ד"ה
מסקתה וכו' עד השתא
בעינא לפרוש וכו' כתיב
דמילא אבל השתא:

הגהות מהר"ב

(א) תוס' שריה מתרנים
מפורנים. הינה מתרנים
נחמק וי"ט מתרנים:
(ב) ד"ה קסם נזירות וכו'
שליש יום דעעמיה וכו'
משום דבעין כתי נזירות
בשעת תגלתה של מנה
שיבא כ"ל: (ג) ד"ה:
(ד) ד"ה ואלא גלחוה וכו'
ואין גידול שער סותר ל'
לכונן. מן ואין עד לנכח
נחמק וי"ט לגידול שער
סותר לכי' מדכונן. כ"ל
אי"ט. יעוש: (ד) ד"ה
נזיר שגלל בין כונן
מספרים וכו' כ"ל:
(ה) ד"ה ושיירו וכו'
ובסמך אמר שכו. חבת
שכו נחמק. וי"ט שיעור:
(ו) ד"ה מ"ש וכו' כתי
למקס האינבא שישער
כ"ל: (ז) ד"ה הסו וכו'
שמוע ויולא מחובת.
הינה מחובת נחמק. וי"ט
מעיקרא:

לעזי רש"י

לינטרש"י כ"ב-כ"ג.

א"ר פפא אנה סברי. קנרס הוא צדיה דכי חילי מרנן חייב שמיס
על מרנן ועל מכל אשר יעשה וסברי אומיז ליה חיובתא משום דלא
נהירא ליה) מילתא וליהדר ביה: ולא ידענא דגמרא היא צדיה. מרביה
ומש"ה לא הדר ביה: רבי אלעזר בן עזריה חית ליה כרבי יוסי

דמקרא שני חרניס חג משמע דלוג
א' ארבע ב' חרניס: פורענין. דמשמע
פנימי כגון אפי' פרילא דמותי קלא
דלמר ברס פ"ק דמס' תענית (ד. ד.)
דהיינו גרעינין: עיורין. משמע
חלוניס שמוע א' מהמשקע כדכתיב
(בראשית מ) ואשחט אותם ומתגרמין
ועלית יתהון: מתני' גילת או
שגלחוהו ליסתיין. משמע עין באונס
בין ברלון כמון ימי נזירות בין צניעות
מרוצה בין נזירות מועטת: סותר
ל' יוס. לפי שאין גידול שער בפחות
מל' יוס: או שסיפספ כל שהוא.
לבו ניקטא מלתתה רבי. האי שער
מלתתה רבי כמון לכשר (ג) יולא מן
הראש וגדל וראשו דקאי קאי: או
מלעיל רבי. שראש השער מתגדל
ויולא מילוי (ג) ומתגדל (ג) ועיקרו
דקאי קאי: למאי נפקא מינה לנזיר
שגלחוהו ליסתיין ושיריו בו כדי לכוף
ראשו לעיקרו א"ל דהאי צינפא
מלתתה רבי. הילכך (ג) למאי דאקדיש
שקליה וסותר (ד) נזירותו: ואי אמרת
מלעיל רבי. הוילי ושיריו בו כדי לכוף
בו ראשו לעיקרו דאיכא למימר
(ה) דמאי דאקדיש קאי אחתי חית ליה
ליבעד תגלתה מנהו ואינו סותר:
ה"ש מהאי אינבא חייה. (ו) לנעטרש"י
בעיקרא דצינפא. בעיקר השיער
סמוך לכשר: ואי ס"ד דהאי צינפא

מלתתה רבי. אישכחא דכי נפיק (ו) שערף נפיק אינבא לכר: (ז) כרישא
דינפא איבעי ליה למיקס. אינבא אלל לאו ש"מ מדקיימא אינבא כנדי
בישרא דלעיל רבי ואינבא צינפא דקאי קאי: לעולם מלתתה
רבי. והא דלעיל רבי קיימא כרישא דצינפא: וי"ט ואלא חיובתא. דלית בה
נחמא ויולא לתת לנדי כרישא: ה"ש (י) מהאי אינבא מהה
סיקמא כרישא דצינפא. ואי ס"ד דהאי צינפא מלעיל רבי אישכחא
דכי היכי דמעיקרא קיימא (ז) בעיקרא דצינפא הכי נמי איבעי לה
למיקס השתא בעיקרא דצינפא: הסס נמי משום דלית בה חילא.
שלין בה כח דהא היא מנה: שרונ קא משפרא. משתמטא ויולא
כלפי רישא דצינפא משה' קיימא לה הסס ועלם מלעיל רבי:
ה"ש מצנוריה של כושיס דכתיב דגדלין לה. שמקלעין את השיער
זה ביה: רפיא מלתתה. סמוך לכשר ומדרישא לתת לנדי כרישא
ולא מלעיל ש"מ דמלתתה הנך השיער וילא (י) משה' מרפו להני
שערי מלתתה ולא מקלעי צדיק צינפא: לעולם מלעיל רבי
והסס נמי אידי דקמטא (ה). שמדק צנוריה ודוק מעמיה למטה
מחמת (ו) הגדל כששוכב עליה: ומשיכבא הוא דרפיא. מחמת
שכיבה רבי ששוכב על הצנוריה רפיא לה מלתתה: מסקרתא דרפי
עמרא מלתתה ופיא. כלומר עד השתא (ו) בעינן לפרוש לך ממדי
דקנרס דלא תליא כמדי דתינא אלל השתא איכא למישמע מהא
(ז) דקוקרין על העשירי לשום מעשר דמתקשר כל השיער צידד
מחמת הנכב של סיקרא ולבשר הכי רפיא עמרא מלתתה
ומאי טעמא לאו משום דההוא דרפיא ליה לנתת הכי
וש"מ

שמוע ויולא (ו) מחוברת (ו) ויורדת לראש השער שהוא תלוי למטה לזד הארץ ואין לה כח להאחו למעלה לזד הראש: (ז) מ"ש מבלוית ש"ל בוששים
שמניחם צנוריה (ז) וצבער א"ל לשם ע"ז ובשער א"ל מגלמן כל כניז ראשו ומה שהיו מניחין את גידלו (ז) אותה קלעיה סמוך (ז) לראש ואינו
מהודק ככראשונה ואי מלעיל רבי אמאי (ז) אלל דהאי מלתתה רבי ונדחית הקלעיה לפניו והלאה מן הראש ונמצא כי צבער שמקור לראש
אינו קלוע ולכן הוא כפרוש (ז) ומשני אידי דקמטא היא משיכבא רפיא ממה שהוא שוכב עליה נוסעת ממקומה וגרפת סמוך לראש:

והיא אותביה חמש ומאחר דלא תניא מ"ט אותביה. כלומר והלא רב
פפא עלמנו היה מקשה מיניה לאבי ואי תנא לא תני ה' מי"ט
אותביה הוא: א"ר פפא אמר סברי דאי גמרא הוה ביריה. לכך צדיה
מלצי והוספתי על לשון הגמרא חמש ולהקשות לאבי לראות אם
מדעתו אמרה למימרא ידיה דלא

אותביה חמש ומאחר דלא תניא חמש מ"ט
אותביה אמר רב פפא אמר סברי לאו גמרא
היא ביריה והדר ביה ולא ידענא דגמרא היא
בידיה ולא הדר ביה: רבי אלעזר בן עזריה
אומר כו': אמר רב יוסף כמאן מתגרמין
מפורענין ועד עיצורין כו' יוסי: מתני' (א) חתם
נזירות ל' יום גילה או שגלחוהו לסיסתיין
סותר ל' יום: נזיר שגילה בין כונן בין בתער
או שסיפספ כל שהוא חייב: גמ' איבעיא
להו האי (ב) מו"מ מלתתה רבי או מלעיל
למאי נפקא מינה לנזיר שגלחוהו ליסתיין
ושיריו בו כדי לכוף ראשו לעיקרו אי אמרת
מלתתה רבי נזירותה הא שקליה אלא אי
אמרת מלעיל רבי מאי דאקדיש הא קאי
ת"ש מהא אינבא חיה דקאי בעיקרא
דבינחא ואי סלקא דעתך מלתתה רבי כרישא
דבינחא בעי למיקס לעולם מלתתה רבי
ואגב חיותא נחית ואזיל אינבא ת"ש אינבא
מתה כרישא דבינחא ואי סלקא דעתך
מלעיל רבי בעיקרא דבינחא בעי למיקס
התם נמי משום דלית בה חילא שרונ
שרינא ואזיל תא שמוע מבלוית דכושיים
דבתר דמגדלין לה רפיא מלתתה התם נמי
אידי דקמטא דרפי עמרא מלתתה
ותניא ותו כד צבעי סביא דיקנהון חוורין
עיקבי

דבעי למתני גילת לאו שגלחוהו לסיסתיין
סותר ל' יום נמי נמי סתם [נזירות]
שלשים יום ב' וטעמא דסותר ל' יום
משום דבעי נזירות שיעלה לו
תגלתה של מנהו כדי שיהא שערו גדל
כפי שראוי לגדל כמסם נזירות דהיינו
שלשים יום ומיירי שגלחוהו צינפא
מלתתה שכי' אם גלחוהו צניסתיס) או
יומר למנה יסמור את הכל א"ר: יחזור
וימנה מה שמה ככר ואולי הכי נמי
קאמר סותר עד שיהו שערותיו כדי
שלשים יום כך נמצא צניסתיס) ה"ר
יחמק והלכך צניסתיס) של (ס) א"ל
לגלחוהו צינפא שלשים יום סותר כלום
דלכא דעין גידול שער קודם ל' יום
תגלתה ואם גלחוהו אחר שכלו ימיו
[ואזין] גידול שער סותר [ל'] לנכין
כדמוכא בגמרא:

נזיר שגילה בין ד' במספרים: או שסיפספ. פירוש תלס: כל שהוא.
אפי' שער אחד לוקה עליו מיירי שיעורק השיער שגלחוהו עיקרו
ומשחמו מן השורש כעין שער דלוקה מקרא דתמר לא יעבור על
ראשו דמכנין בגמרא שער דלוקה חיובתא: וי"ט ואלא חיובתא רבי.
משערש מעיקרו: הוא מגביה וגדל מה' שהשער גדל ממחר ועולה
הסמוך לראש אחר ימים יהיה צחוק: או מלעיל רבי. מראש השער
הולך וגדל אלל סמוך לראש א"ן [זו] ממקומו: ושיירין בו כדי
צבוק ראשו לעיקרו. כלל שער ושער [שיעור] בעלמא הוא ובסמוך
אמר ה' צבוק: לגדל השער צ' ימים וצבוק יש חשיבות שער: ואי אמרת
מלתתה רבי נזירותה הא שקליה. כלומר השער שהקדיש צינפא נזרו זה
נטלו וגלחוהו וכו' ששיירו בו כדי לכוף א"ן זה משער שהיה לו משעת
קבלת נזרו אלל נמת בו אחר כן וסותר אחרי שלל נשתייר מאחורו
שער שהיה צבוק נזרו ואי אמרת מלעיל רבי מאי דאקדיש קאי
דלוחו ששיירו דהאי מאחורו שיער שהקדיש וצבוק הוא שיעור תשוב
ואינו סותר כלום: ת"ש מהאי אינבא. פירוש צינפא: דקאי
בעיקרא. פירוש בעיקר השיער סמוך לראש ולא תלס משום בגידול
שער ש"מ דמלעיל רבי ומש"ה השער שסמוך לראש דקאי קאי.
דאי מלתתה רבי כרישא דצינפא בעי למיקס האינבא (ו) והשער הולך
וגדל מעיקרו ולמעלה: אגב חיותא נחת ואזיל. אינבא הוא יורד'
למטה כשהשער גדל מלמעלה' מרוס הראש: כרישא דבינחא.
לאוי צרישא אלל צחוק מן הראש קאמר: ואי ס"ד מלעיל רבי
בעיקרא דבינחא בעי למיקס [במקום] שעמדה כשהיתה חיה שהי
שם תמה: ה"ה נמי משום דלית בה חילא. כלומר צו שהי ממה
שמתה ויולא (ו) מחוברת (ו) ויורדת לראש השער שהוא תלוי למטה לזד הארץ ואין לה כח להאחו למעלה לזד הראש: (ז) מ"ש מבלוית ש"ל בוששים
שמניחם צנוריה (ז) וצבער א"ל לשם ע"ז ובשער א"ל מגלמן כל כניז ראשו ומה שהיו מניחין את גידלו (ז) אותה קלעיה סמוך (ז) לראש ואינו
מהודק ככראשונה ואי מלעיל רבי אמאי (ז) אלל דהאי מלתתה רבי ונדחית הקלעיה לפניו והלאה מן הראש ונמצא כי צבער שמקור לראש
אינו קלוע ולכן הוא כפרוש (ז) ומשני אידי דקמטא היא משיכבא רפיא ממה שהוא שוכב עליה נוסעת ממקומה וגרפת סמוך לראש:

בנ א מ"י פ"ג מהל'
נזירות הלכה כ' סמך
לזמן נמי:
מד ב מ"י פ"ג הלכה
כ':
מה ג מ"י פ"ג הלכה
כ':

הגהות התוספות

1. צ"ל א"ר. 2. כפי' ק.
3. צ"ל ומיירי. 4. צ"ל
ומעיקרו. 5. צ"ל וכל מה.
6. צ"ל סה ודול. 7. צ"ל
היא יודע. 8. צ"ל למעלה.
9. צ"ל לאו דוקא. 10. צ"ל
מחמורה. 11. כפי' א"א
גוס בין נגמ' בין כשי"
צ"ן נחמ' וכו' צפי'
ה"ה"ש ו"ל לנע"ט. 12. צ"ל
והשער כן. 13. צ"ל ונדלן.
14. צ"ל ומקו. 15. צ"ל
אינו. 16. צ"ל אמאי רפיא.
17. צ"ל רפי.

פי' הרא"ש

והא אותביה רב פפא
ה' רב פפא הקשה מהך
ברייתא לאבי ואי אחא
ללכי שגלל לא תנא תנא
מניא א"כ מאי אותביה
ומשני דרב פפא הגיה ה'
כברייתא דאבי ילידע אי
אבי גמרא גמיר לה ה'
מסברא אמר גידול. דאי
סברא הוה אמר גידול
כשהקשה לו מן הברייתא
הוה הדר ביה: ה"ה אילו
הפנינים. הרענים ר'
יוסי היה נותן סימן כדי
שלא תשעה זוג של בהמה
החיצוין קרוי זוג: סתם
נזירות ל' יום. כד תנינא
לעיל ולא תני תנא אלא
אגב דבעי למתני סיפא
גילת או שגלחוהו לסיסתיין
סותר ל' יום. פי' סותר
עד שיהיה לו גידול שער
של ל' יום ביים תגלחת
של מצוה כגון א' לגלחוהו
ביום מלאך [בסוף] לנחמן
ל' יום פעם אחת ואם
לגלחוהו לאחר ח' מנה
מקצת כאותן יום יום'
ומשלים עליהם נזירותו
כדי שיהיה לו גידול שער
של ל' יום ביים תגלחת של
מצוה: ו"א בר יוסי ס"ל
מדכני' ב' חרניס וזניס.
אלמא לבי חרניס יש לה
זג אחד. מפורצי' ועד
עיצורין. משמע זוג (הוה)
הוא החיצון שערותיו אותו
לחצי' ממנו יום: האי
ביניהם. פי' שר מלתתה
רבי מתחתיהו הידיני מקום
החבור ממש הוא עולה
וגדל: או מלעיל היינו
מצד החיצון. וקרי ליה
מלעיל לפי שהוא ארוך
למעלה כשהשער קטן:
ושיריו בו כדי לכוף ראשו
לעיקרו בכל שער ושער
והיינו שיעור חשוב בשער
דאמרינן בשפתיון שכך
דרכו להיות גדול בתוך
'י ימים: אי אמרת מלתתה
רבי הרי לא שיר בו כדי
לכוף ראשו לעיקרו משער
שהיה בו בשעת קבלת נזרו
וצריך לסתור: אלא אי"א
מלעיל רבי מאי דאקדיש
הא קאי ונשאר בו שיעור
חשוב משער שהיה בו
ס"ד מלתתה רבי כרישא
דבינחא בעי למיקס. לפי גידול השער היה לו להתרוקן מן הראש עד שלכסוף תמצא בסוף השער. ת"ש מאינבא מתה שנמצאת בסוף השער. אלמא מלתתה רבי. ולכן היא מתרוקנת מן הראש כפי גידול שער. דאי מלעיל רבי לא תוזו
מקומה ותמצא תמיד אצל הראש להתקיים מיעות הארס ולחיותו: ת"ש מאינבא מתה שנמצאת בסוף השער. ת"ש מלתתה רבי. ולכן היא מתרוקנת מן הראש כפי גידול שער. דאי מלעיל רבי לא תוזו
מגלחת סביב ראשם ומה שהם מניחים עושים אותם כמין קלעיה וכסוף הקלעיה כלפי הראש עושים קשר כדי להיות הקלעיה קיימא וכשהם גדלים והולכים רפה הקשר סמוך לשער ואינו משהה כבחייליה:
ומשני אידי דקמטא משכבא. ע"י השכבה ששוכב עליו נקמט והולך ורפה. ח"ש מסקרתא דרפי עמרא מלתתה. סקרתא. מין כעב אדום שעבען בהן בהמות ובמקום הצבע מרופה הצמר אצל הגוף הבמה. ואח"כ מתרופ
הצמר אצל מקום עיקרו ואי מלעיל רבי אמאי מרופה: ומסברא דבעינן דקיימא. יש וקניס צובעין וקניס שחורים כדי שיהיו נראים ככחורים. וחיוורין עיקרי ניהוין וכשהשער גדל נראים

מו א מ"י פ"ו מהל'
מיות הלכה א ופ"ה
שם הלכה א:
מו ב מ"י פ"ה מהלכות
מיות ה"ל י"ז סג
לאחר רמב'
מו ג מ"י פ"ה ס' ע"ד
הלכה ו:

נוסחת הריב"ן

(א) עיקר דיקיטיון;
(ב) דלקדוש הק"ו: (ג) ל'
(ד) שחקר ראש השנה
כל שהוא וימשע ספקו כמו
סוף: (ה) ישרתי: (ו) (ללמד)
לישא כתיב: (ז) כל בשני
דלעת מה שאין כן בניזיר:

מוסף רש"י

מידת סיכה המזכרת את
השער ועוקמו בגידולו
(מסא"ר בשבט).

פי הרא"ש

עיקרו וקנהו לבנים שי"מ
מלתחת רבי: ולסותר הוא
כלומר מלתחת רבי. כלומר
הוא ק"ל מלתחת רבי דכ"ד
עלמה המסקנה: כל אחר
מלאה ו' סותר. לאו דוקא
סותר אלא צריך להסתיק
עד שישו ערו' ג' ו': אף
תגלחת טהרה ו'. אם
לחלוף לטעמים לאחר
מלאה קודם הבאת
קרבנותיה משנה תגלחתו
י' ימים: וקום להו לרבין
כ"ד ו' ויזין אחרי מדי
לכור ראשו לעיקרו כי
ולחווה אחר מלאה ומי
צ"ח ששיריו לכר בו אינו
אחר אבל לרבין דאם
טעמה אחר מלאה סותר ל'
א"כ כדאיתא לעיל פ"ג:
א"כ בתגלחת דלאחר
מלאה נמי אי היה ליה
שטמאה דאחר מלאה היה
ע"י יום. הלכך דאוקמה
ר"י אליעזר. נזיר שגילה בין
זונג בין בתער או שסיפסף
יזיר (שספקו) והשער
עצרת חייב כדפ' בגמ' לא
עבור לרבות כל
המערביים: הלש מרט
שפספ. הלש כיד מרט
סם: שיעור ביר ההעבר
שער: ת"ל קדוש יהיה
לא פרע שבער על מצות
שה שיעור הכתוב לגדל
שער ולא להעבירו:
ימירא רבי גילה ליה
אתר קאי עליה בעשה
לא תעשה. אבל בשאר
טילת שער אפי' עשה אין
ז"ל ומתיר דמחייבה
הלקות לכול המעבירים
י"א (כחול) מהני מתיר דל"י
יאשיה עשה הוא דאיכא
ישאר מעבירים ול"י וינתן
אפי' עשה ליכא. א"כ
יבצע תער מורו ולק"י ככל
מעבירין והכא פליגי
משירין מן השער צנת
אין בהם כדי לכור ראשו
ועיקרו: מה ת"ל תער
יכתוב לא יעבור שער
אשר: ללמדו ממצורע
א"א. ולקמן מפרש מהיזק
קום לן תער במצורע:

עיקבי ניהוין. זקנס הסמוך לנטר נראה לכן אלמא מלתחת
רבי וה"ה למסקנתא נמי הוה מצי לאוכוחי הכי דכשגדל
הנמר אין סוף הנמר א"א הצטוב צבהמה צבוע: **לפתור.** דהא
ס"ד מלתחת רבי פירוש דהא הוכחנו דמלתחת רבי וא"כ לא שאר
משער שהיה זו משעת קבלת נזירות
לכור ראשו ועיקרו אלף שי"מ
מלעיל רבי ואחר ששאר היינו אותו
דמעיקרא: **בגון** שגלחיהו אחר מלאה.
ציום ל': ומני ר' אליעזר היא דלמר
כל אחר מלאה ו' סותר. אם נטמא
עד שיה ג' ח' וכן אם גלחוהו ציום
ל' סותר ג' ח' שלא יוכל לגלח תגלחת
נזור עד אחר ו': **וב"ט** דר"א.
קאי ב' [אלעיל] כלומר מ"ט אחרת
ל' אליעזר כי גלחוהו אחר מלאה
דקני צו' והא אין גידול שיער פחות
משלשים יום: **י"ח** תגלחת טהרה.
סמירה שהיא ע"י תגלחת שהיא
טורה מסמירה הצאה ע"י טומאה
מה תגלחת כי נטמא ציום ל' ממתיך ו'
ותו לן] כך תגלחת טהרה כשגלחוהו
ולא שיריו צו כדי לכור ראשו ועיקרו
ו' ותו ל': **וקים** מהו לרבין דב' ו'
אין השערות גדלין אלף כדי לכור
ואינו סותר כלום דנגידול של סמירת
ו' אינו גידול כי אם כדי לכור א"כ
לא צעין ו' לתגלחתו שיהיה צבער
ראשו אלף כדי לכור ואם גלחוהו
אחר מלאה נמי ושיריו צו כדי לכור
אינו סותר אבל והא תגלחת דתוך
מלאה סותר ד' דלעיל מועטס גידול
שער אבל כשגלחוהו אחר מלאה כיון
שהיה צעין גידול שער ציום שלשים
הראוי לתגלחת כדאמרו מדאורייתא דיו בכך ומיהו ו' יש לו להמתין
וילפיני: מתגלחת טומאה ואע"ג דלא דמי לגמרי דהסך צריך להמתין
ו' כדי להציק קרבנותיו בטורה מ"מ שו חכמים סמס סמירה
לתגלחתו דלמר מלאה לקמירת טומאה אבל לרבין והא כיון ה' [אלס]
נטמא [לאחר מלאה] סותר ל' יום דאמרינן פ"ג (דף ע"ג) ה"ג הו
לפי' כל תגלחת ו' (דטומאה) דלאחר מלאה לסמירת ל' כמו בטומאה
צעצין צענית תגלחת גידול ל' יום כי גלחוהו נמי אחר מלאה
יהיה סותר ל' יום ולא הוה סגי כמו' ששיריו צו כדי לכור ראשו
ועיקרו כ"ה שיריו צו מה שראוי לגדל צ"י יום ולכן אוקמי' דוקא כר'
אליעזר אבל והא כרבנן נמי מצי לאוקמי' וכגון שגלחוהו ו' ציום
ל"ב או [ג'] אחרו רבנן לר"א דנטמא ציום ל"ב דאינו סותר אלף ו'
דפ"ל ושמא י"ל ה' דמדור קעין אחר מלאה שהביא קרבנו [דאינו סותר
ולדוקא ל' אליעזר דלמר תגלחת מעכבא שאס' גלחוהו לטעמים
ולא שיריו צו כדי לכור סותר ל' יום כדי לגלח ולחזורי' ולהביא קרבנותיו
אבל לרבין דאמרי דתגלחת ב' [דאחר מלאה] לא מעכבא אינו סותר
כלום ומותר לשתות יין מיד אחר שהביא קרבנותיו והיה לרבנן נמי
טעון תגלחת למנוח וצריך להמתין ו' ימים לישנא' [דאינו] סותר
משמע דאס לא שיריו צעיא סמירה שיש שום איסור מכה נזירות
עליו או שאסור לשתות יין או לשום דבר אחר כל כמה דלא חזר
וגלח ולרבין ל' הוא שום איסור עליו: **ת"ר** אין אי אלא תער.
דוקא שלוקה: תלם בה כל שהוא. פירוש שלא בתער צו שערק
השער מתחילתו סמוך לראשו ומיהו שלא כעין תער וצ"ח שלא עקרו
לגמרי כ"ה מקלטו מנין דאסור: ת"ל קדוש יהיה גדל פרע. שמנוה
לגדל שער ועובר צעשה אי מגלח ממנו כלל גם כי אינו קולנו לגמרי
מעבירין כדתי' ברייתא' דלא פליגי אהדי' אבל ניחא ליה להאי תנא למימר קדוש יהיה גדל פרע דמנייה שמינין איסור אינו' קוץ לגמרי
מעיקרו: **רבי** וינתן אמר אין בו' תלש סיפספ פבור. צין כי נמי תלש מעיקרו צין אינו תלש' מעיקרו אינו עובר כלל אפי' כעין תער אלף
צבער ולא צבאר מעבירין וכן משמע הסוגיא דלקמן דל"י אליעזר נזיר אינו חייב צבאר מעבירין א"כ [אנו] זקוקין לומר דעד משהק' אית ליה
הכי ולכולהו שאר תנאי אמרי דמחייב צבאר מעבירין א"כ ר' יונתן הוא דסבר הכי: **והב"ר** קדוש יהיה גדל פרע. ומשמע דאיסור
עשה מיהא איכא ו' צמעבירין ומשני דכי מגלח צבער ראשו' לאו ועשה אבל שלא צבער גם כי גילה הכל ליכא לאו ולא עשה: **בל** שהוא.
פירוש אפי' שער [אין]: ת"ל לא יעבור על ראשו. לרבות כל המעבירין ובלצד שהיא כעין תער מעיקרו' משרשו לגמרי ותנא דמתני' נמי ס"ל כהאי
תנא וכת"ק דר' יונתן: **ובמא"ר** שבוניו לרבות כ' דבר. אפילו שאר מעבירין ב' מה ת"ה ע"ה תער. [ומיהו לימא'] לא שמועין כעין תער
ל[רבות] משמית וכו': **לפי** שלא למדנו תגלחת האחרונה שיהא בתער ולמדנו מצורע אי אפשר שאין צומדין ק' מהמור אחמיר ע"יו. ולקמן
לפינן מהיכא פשיטא להאי תנא דתגלחת מנורע צבער והא לא כתיב תער צפורים: **לשאין** דין ק' מהמור. האחרונה שיהא צבאר שיהא קל שאינו
צטעון תגלחת כל שער גופו דכתיב (ויקרא יד) והיה ציום השציעי יגלח את כל שערו את ראשו ואת זקנו וגו' תאמר צבאר שיהא קל שאינו
צריך לגלח אלף ראשו כדכתיב צדיק צבאר בקרא ולכן לא יטעון תער [לכן] כתיב תער לא יעבור ואם אינו ענין לאיסור העברה צבאר
נזירותו דהא ב' [איהו] בכל המעבירין לקי תניהו לענין תגלחת למנות תגלחתו של סוף נזירותו דאינו אלף צבער:

ושי"מ מלתחת רבי והא סברא הוה צמידי דתניא: **ס"ו** **מדלצבי**
סביא דיקיטיון. כי היכי דלימחו דדקדוק צבאר הכי חיורי (דיקיטיון
מתלצבי) עיקרי עשרי זקנס ש"מ דמלתחת רבי. ומאי דקא קדיש האלי
נזיר שקלוה מנייה ואציעי ליה למיסקר ולמיני מירות אחרת כי היכי
דליקדוש שיער: **אלף** הא דתניא נזיר
שגלחוהו לטעמים ושיריו צו כדי לכור
ראשו ועיקרו אינו סותר. ואמאי
אינו סותר ליסמור דהא אמרינן
דמלתחת רבי ושקלוה מנייה להסוף
שיער דלקדיש ו' שלא לגלח עד סוף
נזירותו: לעולם מלתחת רבי והכא
צמאי עסקינן כגון שגלחוהו אחר
מלאה ל' ו' לנזירותו קודם שהספקי
לגלח. והא מני ר' אליעזר היא דלמר
לעיל צפ' מי שאמר הריני נזיר מגלח
(דף ע"ג) דכל אחר מלאה ו' סותר
שאס נטמא יום ק"א ר' אליעזר אומר
אינו סותר אלף ו' לאחר תגלחת כי
היה צמוך אלו ו' ימים מירבי מוח
כי היכי דמיהו כדי לכור ראשו
לעיקרו והכא נמי הואיל דפשו ליה
כדי לכור ראשו ועיקרו אינו צריך
ליסמור כלום אלף מיד מגלח: מ"ט
ד' אליעזר. דלמר כל לאחר מלאה
ו' ימים סותר ותו לא צבשמא כי נטמא
לאחר מלאה דסותר ו' כנגד ו' ימים
שמנוה צבן ג' ח' ומגלח צבציעי
כדתיא לקמן (דף ע"ג) תגלחת הטומאה
כילד מוח צבציעי וצו' [ומגלח צו']
כדתיא וצו' השציעי יגלחוהו: **מהתגלחת**
טומאה. לאחר שנטמא מגלח לאחר ו'
וכדפרישית אף תגלחת טהרה לאחר
מלאה אינו צריך לתגלח טהרה. וקודם מלאה
לא מיתוקמא משום דקודם מלאה סותר ל' וכדפרישין צפיקרא לעיל
(ד' ע"ג) לדברי ר' אליעזר התורה אמרה נטמא ציום מלאה לן תורת נזיר
אלף כל אחר מלאה נטמא או תגלח לגמרי שלא היטיו צו שיער
כלל סגי ליה בתגלחת כל דהו ואמור רבנן כיון דצבך ו' ימים גדלא
מוח כדי לכור ראשו ועיקרו סגי' ואילו הכא כיון ששיריו צו כדי
לכור ראשו ועיקרו אינו צריך ליסמור כלל ומגלח לאלתר ומביא קרבנותיו
ומותר ציין: תלש. שיער צסמוך לנשאר אבל לא עקרו לגמרי וכגון
שעיקרו נראה: מירעו. דעקרו לגמרי ממקום גידולו: **סיפספ**. (ד'
כמו סוף: ת"ל קדוש יהיה. שלא ישרעו צבסום דבר וינימו לגלח
פרע: והכתיב (אומר) קדוש יהיה גדל פרע. דמשמע קדוש יהיה
שלא הישרעו צבסום דבר להכי כתב קדוש: **למימרא** דכי גילח
והא ראש מעלל עשה עשה: תלש מירע סיפספ ל' שהוא מנין ס"ל
לא יעבור על ראשו. לרבות (א) דהמעבירין: **ומאחר** שסופינו לרבות כל
דבר. המעביר כדכתיב לא יעבור מה ת"ל תער: לפי שלא למדנו
לתגלחת האחרונה. של טהרה לאחר תשלוט ימי נזירות שהיא צבער
לפי שלא כתב אלף וגילח את (ד') שער ראש מורו לכך כתב לך
תער כאן שאינו צריך ללמדך שאותה תגלחת לא תהא אלף
צבער: (ג) **ללמדו ממנורע** אי אפשר דאין דין לן תער מחמור
להחמיר עליו. דמנורע הוה חמור לפי שהוא צריך לגלח את כל
שערו כדי שיהא כל צבירו ו' צבתגלחת מה שאין צבזיר:

ושי"מ מלתחת רבי והא סברא הוה צמידי דתניא: **ס"ו** **מדלצבי**
סביא דיקיטיון. כי היכי דלימחו דדקדוק צבאר הכי חיורי (דיקיטיון
מתלצבי) עיקרי עשרי זקנס ש"מ דמלתחת רבי. ומאי דקא קדיש האלי
נזיר שקלוה מנייה ואציעי ליה למיסקר ולמיני מירות אחרת כי היכי
דליקדוש שיער: **אלף** הא דתניא נזיר
שגלחוהו לטעמים ושיריו צו כדי לכור
ראשו ועיקרו אינו סותר. ואמאי
אינו סותר ליסמור דהא אמרינן
דמלתחת רבי ושקלוה מנייה להסוף
שיער דלקדיש ו' שלא לגלח עד סוף
נזירותו: לעולם מלתחת רבי והכא
צמאי עסקינן כגון שגלחוהו אחר
מלאה ל' ו' לנזירותו קודם שהספקי
לגלח. והא מני ר' אליעזר היא דלמר
לעיל צפ' מי שאמר הריני נזיר מגלח
(דף ע"ג) דכל אחר מלאה ו' סותר
שאס נטמא יום ק"א ר' אליעזר אומר
אינו סותר אלף ו' לאחר תגלחת כי
היה צמוך אלו ו' ימים מירבי מוח
כי היכי דמיהו כדי לכור ראשו
לעיקרו והכא נמי הואיל דפשו ליה
כדי לכור ראשו ועיקרו אינו צריך
ליסמור כלום אלף מיד מגלח: מ"ט
ד' אליעזר. דלמר כל לאחר מלאה
ו' ימים סותר ותו לא צבשמא כי נטמא
לאחר מלאה דסותר ו' כנגד ו' ימים
שמנוה צבן ג' ח' ומגלח צבציעי
כדתיא לקמן (דף ע"ג) תגלחת הטומאה
כילד מוח צבציעי וצו' [ומגלח צו']
כדתיא וצו' השציעי יגלחוהו: **מהתגלחת**
טומאה. לאחר שנטמא מגלח לאחר ו'
וכדפרישית אף תגלחת טהרה לאחר
מלאה אינו צריך לתגלח טהרה. וקודם מלאה
לא מיתוקמא משום דקודם מלאה סותר ל' וכדפרישין צפיקרא לעיל
(ד' ע"ג) לדברי ר' אליעזר התורה אמרה נטמא ציום מלאה לן תורת נזיר
אלף כל אחר מלאה נטמא או תגלח לגמרי שלא היטיו צו שיער
כלל סגי ליה בתגלחת כל דהו ואמור רבנן כיון דצבך ו' ימים גדלא
מוח כדי לכור ראשו ועיקרו סגי' ואילו הכא כיון ששיריו צו כדי
לכור ראשו ועיקרו אינו צריך ליסמור כלל ומגלח לאלתר ומביא קרבנותיו
ומותר ציין: תלש. שיער צסמוך לנשאר אבל לא עקרו לגמרי וכגון
שעיקרו נראה: מירעו. דעקרו לגמרי ממקום גידולו: **סיפספ**. (ד'
כמו סוף: ת"ל קדוש יהיה. שלא ישרעו צבסום דבר וינימו לגלח
פרע: והכתיב (אומר) קדוש יהיה גדל פרע. דמשמע קדוש יהיה
שלא הישרעו צבסום דבר להכי כתב קדוש: **למימרא** דכי גילח
והא ראש מעלל עשה עשה: תלש מירע סיפספ ל' שהוא מנין ס"ל
לא יעבור על ראשו. לרבות (א) דהמעבירין: **ומאחר** שסופינו לרבות כל
דבר. המעביר כדכתיב לא יעבור מה ת"ל תער: לפי שלא למדנו
לתגלחת האחרונה. של טהרה לאחר תשלוט ימי נזירות שהיא צבער
לפי שלא כתב אלף וגילח את (ד') שער ראש מורו לכך כתב לך
תער כאן שאינו צריך ללמדך שאותה תגלחת לא תהא אלף
צבער: (ג) **ללמדו ממנורע** אי אפשר דאין דין לן תער מחמור
להחמיר עליו. דמנורע הוה חמור לפי שהוא צריך לגלח את כל
שערו כדי שיהא כל צבירו ו' צבתגלחת מה שאין צבזיר:

ושי"מ מלתחת רבי והא סברא הוה צמידי דתניא: **ס"ו** **מדלצבי**
סביא דיקיטיון. כי היכי דלימחו דדקדוק צבאר הכי חיורי (דיקיטיון
מתלצבי) עיקרי עשרי זקנס ש"מ דמלתחת רבי. ומאי דקא קדיש האלי
נזיר שקלוה מנייה ואציעי ליה למיסקר ולמיני מירות אחרת כי היכי
דליקדוש שיער: **אלף** הא דתניא נזיר
שגלחוהו לטעמים ושיריו צו כדי לכור
ראשו ועיקרו אינו סותר. ואמאי
אינו סותר ליסמור דהא אמרינן
דמלתחת רבי ושקלוה מנייה להסוף
שיער דלקדיש ו' שלא לגלח עד סוף
נזירותו: לעולם מלתחת רבי והכא
צמאי עסקינן כגון שגלחוהו אחר
מלאה ל' ו' לנזירותו קודם שהספקי
לגלח. והא מני ר' אליעזר היא דלמר
לעיל צפ' מי שאמר הריני נזיר מגלח
(דף ע"ג) דכל אחר מלאה ו' סותר
שאס נטמא יום ק"א ר' אליעזר אומר
אינו סותר אלף ו' לאחר תגלחת כי
היה צמוך אלו ו' ימים מירבי מוח
כי היכי דמיהו כדי לכור ראשו
לעיקרו והכא נמי הואיל דפשו ליה
כדי לכור ראשו ועיקרו אינו צריך
ליסמור כלום אלף מיד מגלח: מ"ט
ד' אליעזר. דלמר כל לאחר מלאה
ו' ימים סותר ותו לא צבשמא כי נטמא
לאחר מלאה דסותר ו' כנגד ו' ימים
שמנוה צבן ג' ח' ומגלח צבציעי
כדתיא לקמן (דף ע"ג) תגלחת הטומאה
כילד מוח צבציעי וצו' [ומגלח צו']
כדתיא וצו' השציעי יגלחוהו: **מהתגלחת**
טומאה. לאחר שנטמא מגלח לאחר ו'
וכדפרישית אף תגלחת טהרה לאחר
מלאה אינו צריך לתגלח טהרה. וקודם מלאה
לא מיתוקמא משום דקודם מלאה סותר ל' וכדפרישין צפיקרא לעיל
(ד' ע"ג) לדברי ר' אליעזר התורה אמרה נטמא ציום מלאה לן תורת נזיר
אלף כל אחר מלאה נטמא או תגלח לגמרי שלא היטיו צו שיער
כלל סגי ליה בתגלחת כל דהו ואמור רבנן כיון דצבך ו' ימים גדלא
מוח כדי לכור ראשו ועיקרו סגי' ואילו הכא כיון ששיריו צו כדי
לכור ראשו ועיקרו אינו צריך ליסמור כלל ומגלח לאלתר ומביא קרבנותיו
ומותר ציין: תלש. שיער צסמוך לנשאר אבל לא עקרו לגמרי וכגון
שעיקרו נראה: מירעו. דעקרו לגמרי ממקום גידולו: **סיפספ**. (ד'
כמו סוף: ת"ל קדוש יהיה. שלא ישרעו צבסום דבר וינימו לגלח
פרע: והכתיב (אומר) קדוש יהיה גדל פרע. דמשמע קדוש יהיה
שלא הישרעו צבסום דבר להכי כתב קדוש: **למימרא** דכי גילח
והא ראש מעלל עשה עשה: תלש מירע סיפספ ל' שהוא מנין ס"ל
לא יעבור על ראשו. לרבות (א) דהמעבירין: **ומאחר** שסופינו לרבות כל
דבר. המעביר כדכתיב לא יעבור מה ת"ל תער: לפי שלא למדנו
לתגלחת האחרונה. של טהרה לאחר תשלוט ימי נזירות שהיא צבער
לפי שלא כתב אלף וגילח את (ד') שער ראש מורו לכך כתב לך
תער כאן שאינו צריך ללמדך שאותה תגלחת לא תהא אלף
צבער: (ג) **ללמדו ממנורע** אי אפשר דאין דין לן תער מחמור
להחמיר עליו. דמנורע הוה חמור לפי שהוא צריך לגלח את כל
שערו כדי שיהא כל צבירו ו' צבתגלחת מה שאין צבזיר:

הגהות הב"ח

(א) גמ' לתגלחת הטומאה
שהיא נזיר דללמדו:
(ב) רש"י דה"ה והכתיב
ימי קדוש יהיה למימרא
כתיב והדיא: (ג) ר"ה
תלם וכו' (לרבות שאר כל
המעבירין: (ד) ר"ה לפי
וכו' וגילח את ראשו מורו
כתיב ומינה שער נתקן:
(ה) ר"ה דללמדו וכו' מה
שלין כן צבזיר:

גלוין הש"ס

גמ' אין י"א אית תער.
עין סוטה דף ע"ב ע"א:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

[א] תורה עיקרי וכו' אין
סוף הלכה צבצוע מינה
צבצוע נתקן וכו' המעון
לכמה. א"מ: ב] ר"ה
ויא טעמא דר"ה קאי
אלעיל מיהא אלעיל נתקן
וכו' צבצועו: [ג] ר"ה
וקים להו וכו' אלף כדי
לכור ראש מורו: [ד] בא"ד
דמור מלאה סותר שלשים
כתיב: [ה] בא"ד צבצוע
דאי כיון דטעמא סומה
כתיב וכו' א"מ:
[ו] בא"ד הוה ילפינן כל
תגלחת דטומאה. מינה
דטומאה נתקן וכו'
דטומאה: [ז] בא"ד וכו'
שגלחוהו ציום ל' או ל'ג
אחר. מן מינה ציום עדי
אחרו נתקן. וכו' צ"ח ימים
או ו' ימים אחר מלאה
דמורו צבצוע כתיב א"מ:
[ח] בא"ד ושמא י"ל דמדור
קעין. מיהו דמדור קעין
נתקן וכו' דמירי כאן
כתיב: [ט] בא"ד צבצוע
דאמרי דתגלחת לא מעכבא
מיהו אלא צבאר מעבירין
כתיב וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
אפי' שאר מעבירין. כאן
הכתיב ואחרי כתיב מה
ת"ל תער: [י] בא"ד
לא שמועין כעין תער
לרבות. מיהו צבצוע נתקן.
וכי' דל"י לכבוד
משמית כתיב ועי' א"מ
ודוק: [יא] ר"ה שאין וכו'
צבאר מירוחו דהא איהו.
מינה איהו נתקן וכו'
כתיב:

הגהות התוספות

1. צ"ל למחור סמירה.
2. צ"ל לא צעין צעשת
תגלחתו. 3. צ"ל צעין צעשת.
4. צ"ל צעשת כתיב נתקן.
5. צ"ל דתגלחתו. 6. צ"ל
מימאה. 7. צ"ל צ"ל צעשת.
8. צ"ל צ"ל צעשת. 9. צ"ל דמדור
כאן אחר כו'. 10. צ"ל אס.
11. צ"ל ו'. 12. צ"ל כדי
לחזור ולגלח. 13. צ"ל מיהו
לשאר. 14. צ"ל צ"ל צ"ל
ביחא. 15. צ"ל אף ק"א אינו.
16. צ"ל חושב. 17. צ"ל איכא לאו ועשה כו'. 18. צ"ל דעיקרו. 19. מיות מינה לוחא נתקן וכו'. 20. צ"ל ללמדו

שלשה מינין פרק ששי נזיר

מ.

עין משפט
נר מצוה

(א) נעשים פ' י"ד מ"ד,
(ב) וקדושין פ"א וט"ז,
(ג) ז"ל הוא ה"ד (ד) ומזרע
פרשה כ"ו (ה) ונמצא כ"ו,
(ו) ש"ס (ז) א"מ לא יעבור
ולא יעבור.

תורה אור השלם

1. ובה תעשה להם
לתקדים הזה עליהם מי
חטאת והעבירו תער על
כל בשרם ובבבסו בגדיהם
והתקדשו: במדבר כ"ז

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ובי אומר
וכי על ראשו עד מלאכת
דמשמע תער: (ב) ד"ה
והכתיב ובי החמירה
והכתיב תער. ובי"ב פ"ה
לשמן תער ללא יעבור
לעבור על תער כשי לאין
על תער לא יעבור ועל
יעבור על המעבירין וכן
לרץ לפסח לנשוא חמירה
דמקמי כפי"ה ה"א:
(ג) ד"ה לנשוא חמירה ובי
והא דכתיב תער כשמן
לא יעבור ומשמע לא יעבור
תער לעבור עליו כשי
לאין לאין (ד) ד"ה
פשיטא ובי נזיר כתיב
וגלה הנזיר את ראשו
נזיר ומצוה כתיב ויגלה
(ה) ד"ה אלא ובי דמאי
יתירי וכלעיל:

הגהות מהר"ב

הנשבור

[א] גבי מלא נמי הכי ובי
מסיק כל שואב מבי ובי
כ"ל. א"מ: [ב] שם אמר
מ. ר"ב ע"י לעיל ל"ב ע"ב
ובכ"ז שם ד"ה אמר מר
ובכ"ז שם: [ג] ה"ה
ובתער ובי בין כפיסוף
כל שהוא חייב. כ"ל הפ"ד
ואמרי מבי"ל אלא אמר
ובי: [ד] ד"ה מלא נמי
הכי שוקה כחלת כ"ל.
א"מ: [ה] ד"ה כסס ובי
ממנוט בו ק' שמי שערות
סותרות כ"ל: [ו] ד"ה סק
המס פ"י כתיב. מ"ב פ"ה
מ"ב ממקו ובי פ"ה
בתרא דנגעים. א"מ:

הגהות החוספות

1. ז"ל תער לא לא יעבור.
2. ז"ל לדמותו לא. 3. ז"ל
א"כ ומימי מ"מ נמקח.
4. ז"ל משיחה.

פ"ה הרא"ש

שאין דנין קל מחמור להחמיר
שמצוה חמור שצריך
לגלה כל שער גופו והנזיר
אינו [מגלה אלא] ראשו
הלכך כתיב ביה תער
דאם אינו ענין להעברת
תער תוך ימי נזירותו
דאם אפי' בשאר מעבירי
לקי. ונהו ענין להגלחת
מצוה השלמת נזירותו:
רבי אומר אינו צריך.
למאי ענין להגלחת מצוה
דכי אחי לגופיה אפי' הכי
אחרונה בתער דהכי משמע
פשיטא תער לא יעבור על

ואין דנין קל מחמור להחמיר. על הקל אלא להקל על הקל ולהחמיר
על החמור והכא דל"ח ללמדו ממזרע אלא ליה תער דמתער
הוא דמיהו תגלחת אחרונה אבל כמדי אחרונה לא: רבי אומר אינו
לרץ. (א) לתגלחת אחרונה וכשכתב לך תער לא נא אלא לומר לך
שאין חייב אלא בגילוח תער ומה

שאתה אומר מינין למדנו לתגלחת
אחרונה (ב) שהיא בתער מן דקדוק
הכתוב אתה למד שהרי הוא אומר
תער לא יעבור על ראשו (ג) דמשמע
תער לא יעבור על ראשו עד יום
מלאת שהוא לרץ גילוח בתער:
והכתיב תער לא יעבור על ראשו.
כלומר והיכי אמר ת"ק דחייב על כל
שאר מעבירין ותער לא נא אלא
לתגלחת האחרונה והכתיב תער (ד)
לא יעבור על ראשו דמשמע בתער
הוא דמחייב אבל לא בשאר מעבירין:
מלאת עליו כשי לאין. (ה) על תער
לא יעבור ועל לא יעבור כל המעבירין:
לישנא אחרונה והכתיב תער לא יעבור
על ראשו (ו). כלומר היכי משמע ליה
דאחר מלאת לא תהא תגלחת אלא
בתער והכתיב תער לא יעבור על
ראשו [עד מלאת] דלכ"ה למדק מינה
דעד מלאת הוא דלא אלא בתער
הא לאחר מלאת מגלח בכל דבר ואפי'
במלקט וזכריטני לעולם איהא לך
דלאחר מלאת אינו מגלח אלא בתער
והא (ז) דכתיב (ח) כסמון לא יעבור
ומשמע לא יעבור תער: אומר רב
חסדא לנקוט כחמה. שחם גילה מוך
מלאת שער אהת לוקה: לעבד
כשפס. שחם גילה כל שערו כמגלחת
סוף ימי נזירותו ושירי צו צ' שערות
לא עשה ולא כלום: ונספור אינו
סופר. אס גילה בתוך ימי נזירותו
אלא אס גילה את רוב ראשו בתער:
ומסיק מינין לרבות (י) המעבירין.
תקני לא יעבור: אלא כעין תער.
כל המעבירין (יא) (מעבירין) סמון
לעיקרן: תניא נמי הכי. כדאמר רב
חסדא ובתער דוקא ואמרי לה
כדאוקימנא לה אליבא דרב חסדא
כעין תער ומאי בתער דקתני כדתימא
מעבירי. כשם שהיה שערות
מעבדות צו. כמגלחת טהרה כך שמי
שערות סותרות צו כמגלחת איסור:
(ט) סקן הסס גרסי. והיא כסוף נגעים
גם כדתימא הוא כפיסוף (א) [נת"ק]
פשיטא. דמגלחת (ב) ככולהו מפרשי

צוה קרלי צבורי (ג) ויגלה הנזיר (ד) וגוי צמורע (ה) כתיב
(ויקרא ד) ויגלה את כל שערו ויעבירו תער על כל בשרו (ו):
מ"ד עברי שער שפיר דמי ואפי' סך נשא. סס שמשיר את השער:
קמ"ל. דלא כגי ליה אלא בתגלחת דקתני דתגלחתו מנחה: בשלמא
גבי נזיר כתיב ביה תער לא יעבור על ראשו. לרבי כדאית ליה
ולתנא קמח כדאית ליה וכלעיל: מה ללוים שכן טעונין תנופה בגופן.
כדכתיב (ז) והיך אהרן את הלויים תנופה לפני ה' והואיל טעונין
תנופה מחמירין כהו כולי האי דלא הוי תגלחתו אלא בתער
תאמר צמורע הקל שאין טעון תנופה בגופו והואיל ואינו טעון
תנופה בגופו דין הוא להקל עליו שהיא תגלחתו בכל דבר:
אלא מתדא לא אפי'. דמאי (ח) נתי וכלעיל:

הא
תנופה בגופן: דכתיב והיך אהרן את הלויים תנופה לפני ה'
[בקרבתו] ולכן לא יטעון תומרא דתער דזוג נמי יועיל:

רבי אומר אינו צריך. תער לתגלחת אחרונה של נזיר דכי
נמי צריך לגופיה אפי' ידעין ממילא דתגלחת אחרונה בתער
זכאה פליג אפי' ידיה דמ"ק איהי לתער משום תגלחת אחרונה
ופריך והא כתיב תער לא יעבור דמשמע שאר מעבירין נמי והיכי

קאמר רבי דאחי לגופיה דמשמע
דבתער דוקא מייחייב דס"ל לגמרא
דאין לנו לומר דרבי יסבור כ"י וינתן
דלא אסר שאר מעבירין דמדקאמר
אינו צריך משמע דלא אחי לאפלוגי על
תנא קמח ידי' דמחייב על כל מעבירין
ומשני לעבור עליו צ"י לאוין לכך כתב
תער דמגלח בתער עובר כשי לאין
משום תער ומשום מעבירין דהללו
קאי אהתער וקאי נמי אשאר מעבירין
והוי כאלו כתב תער לא יעבור (א) לדמותו
לשון (ב) קאי' לפניו ולאחריו והשתא
נפקי תרייהו מתער לרבי דאי לא
נכתב תער אלא לתגלחת מנחה
דקאמר ת"ק מ"מ"מ לכתביה לתער
כפירוש גבי תגלחת של מנחה למאי
כין לת"ק לומר רבי יעבור (א) לדמותו
לשון (ב) קאי' לפניו ולאחריו והשתא
נפקי תרייהו מתער לרבי דאי לא
נכתב תער אלא לתגלחת מנחה
דקאמר ת"ק מ"מ"מ לכתביה לתער
כפירוש גבי תגלחת של מנחה למאי
כין לת"ק לומר רבי יעבור (א) לדמותו
לשון (ב) קאי' לפניו ולאחריו והשתא
נפקי תרייהו מתער לרבי דאי לא
נכתב תער אלא לתגלחת מנחה
דקאמר ת"ק מ"מ"מ לכתביה לתער

אומר רב חסדא לנקוט כחמה. על שער אחד הוא לוקה
אס התירו צו על תגלחת וגלה שער
אחד הוא לוקה: לעבד בשתיים.
ככלות ימי נזירותו מלאה עליו לגלה
ראשו אס גילה כל שערו ושירי שמי
שערות לא עלתה לו תגלחת:

לסותר אינו סותר א"ב מג"ח
רוב ראשו. וכולן הן הלכה
בזמיר שלא מנינו בהן טעם:
ובתער. (א) ונראה (פ"י) דקאי
אנרשא דאינו לוקה

אלא בתער אבל הוא סותר כי נמי
אינו כעין תער אלא [בנזיר] ראשו
סותר (היכא) דלא שירי צו כדי לכוף
אע"ג דלא הוי כעין תער ופריך בתער
אין דוקא לוקה בשאר מעבירין לא
הא תנן נזיר שגילה צין בתער צין
צווג צין כפשיטא כל שהוא חייב ל: אלא
אימא כעין תער. כש עוקה השער
ומשמיתו מעיקרו: תניא נמי הכי.
שוקה (ד) [וסותר] כרוב ראשו:
נזיר שתלש ושרט ושפשף כ"ה שהוא
חייב. לוקה: ואינו סותר אלא
כרוב ראשו ובתער. פירוש כעין תער:

כשם ששתי שערות [מעבדות ה] כן [הסותרות]. אס גלה צ' שערות
מוך ימי נזירותו: ר"ג החם. [א] פירוש כתיב דנגעים
שלשה מגלחים נזיר דכתיב וגלה את ראשו נזיר ומזרע דכתיב
וגלה את כל שערו ולויים דכתיב והעבירו תער על כל בשרו:
פשיטא. דמגלחתו מנחה דהא קרלי כתיבי: מהו דתימא משום
עבורי שער הוא. פירוש ומער לא מעבד בהן ואפי' סך נשא קמ"ל
[דלא] דמגלחתו מנחה: נשא. מין המשיחה שמשרת השער ותימא
דהא מסיפא שמענין לה כדתיב דהא קמני סיפא איהו וכוין שגילוחו שלא
בתער לא עשו ולא כלום וצריך לומר דאי מההיא הוה קמינא מני שלא
בתער שלא כעין תער ואפי' סך נשא נמי: בשלמא גבי נזיר
כתיב תער לא יעבור ע"ה ראשו. לת"ק כחם אינו ענין למלקות
מניהו ענין לתגלחתו ולרבי מדמכבו לעד מלאת אלא תער לא יעבור:
(נמצא כ"י): תאמר צמורע. שאינו טעון תנופה בגופו אלא
אין

וגלה את ראשו נזיר. מצוה דכתיב וגלה את כל שערו. ולויים דכתיב והעבירו תער על כל בשרו: פשיטא דתגלחת מצוה
דהא קראי כתיב. מהו דתימא קרא איבור שער קפיד ואפי' סך נשא נמי. הוא סס המעביר השער. וכי תימא מסיפא
שמענין לה וכולן שגילוחו שלא בתער תריך דמצינן לפרושי אלא כעין תער: שכן טעונין תנופה בגופם כדכתיב והיך אהרן
את הלויים תנופה: שכן קרבנו טעון להם. חלות וריקיה תאמר במצורע שכן קרבנו בא בלוח אס אין ירו משגת מביא

א מ"י פ"ה מהל'
מירוח הלכה א:
ב מ"י ש"ס פ"ה הלכה
א:
ג ד מ"י פ"ו ש"ס
הלכה א:
ד מ"י ש"ס פ"ה ח
הלכה א:
ה מ"י פ"ה מהל'
טומאת צרעת הל' א
מגן עשין לו:
ו מ"י ש"ס הלכה ג
ופ"ה מלכות נזירות
הלכה א:

נוסחת הריב"ן

(א) צריך תער: (ב) שיהא:
(ג) על ראשו עד יום מלאת
(ד) לעבור (ה) ימים
על שאר מעבירין והאי
לכתיב תער לא יעבור דכי
קא עבד בתער עובר כשי
לאין על תער כ"י: (ו) יס
מפרשי דקא פריך צין לרבי
כין לת"ק לומר רבי יעבור
לשון (ז) מ"מ"מ: (ח) מגלח
(ט) והא דכתיב בסוף לא
יעבור דלא גילה בתוך ימי
נזיר בתער חייב עליו משום
תער לא יעבור ומשום לא
יעבור כסס ולכתיב כתיב תער
קודם מלאת אלא לאחר מלאת
(י) המעבירין: (יא) שמשעין:
(יב) כ"י כתיב כן מוספות:
(יג) כ"י כתיב כן מוספות:
(יד) כ"י כתיב: (טו) כדכתיב:
(טז) כדכתיב:

מוסף רש"י

והכתיב תער לא יעבור.
כלומר הלא תער גבי איסור
גילוח כתיב ולא גבי מלות
גילוח. וקשה צין לרבי צין
לתיק. ולרביהו היה ליה
למכתביה גבי גילוח מנחה,
דהא תימא הוא. ומשני
דלעולם גילוח מנחה אהת,
והאי דכתיב לתער גבי
איסור. לעבור עליו
בשני לאין. משום תער
ומשום מעבירין (והאמר
בשמו).

פ"ה הרא"ש (המשך)

ומשום לא יעבור לוקה ב'
מידי דהוה אורל ענגבי
לחיים ויבשים לוקה ב'
כיון דמפרשי בקרא אע"ג
דכתיב בהו לאו: אמר
רב חסדא ללית לוקה
בא' אס גלה שער האי'
לוקה אס התירו בו. כ"י
ביום תגלחתו אס שירי
ב' שערות לא קיים מצות
תגלחת: לסותר אינו סותר
אלא כרוב ראשו. אס גלח
רוב ראשו סותר נזירות
עד מלאת לו שלשים יום
לתגלחתו: ובתער. אכולוח
קאי וכל אלו הלכות הם
וטעם אין בהם: אימא
כעין תער המעביר כל
השער: תניא נמי הכי.
דלוקה בא' וסותר כרוב
ראשו: תלש מירט שפשף
כל שהו חייב ואינו סותר
אלא כרוב ראשו. ובתער
כעין תער. ואית ספרים
גבי תלש מירט שפשף
כל שהו אינו סותר אלא
כרוב ראשו. אבל בתוסי'
גרסי בהריא חייב: תנן
התם [כפ"י] כתיב דנגעים
ג' מגלחים נזיר דכתיב